

Аналітична довідка
щодо результатів моніторингу навчальних досягнень учнів
у II семестрі 2018/2019 н. р.

Навчально-методичним центром професійно-технічної освіти у Сумській області проведено моніторинг навчальних досягнень учнів закладів професійної (професійно-технічної) Сумської області за II семестр 2018/2019 н.р.

Метою моніторингу є оцінка ефективності освітнього процесу в закладах професійної (професійно-технічної) освіти Сумщини за різними видами підготовки (загальноосвітня, загальнопрофесійна, професійно-теоретична, професійно-практична).

Загальноосвітня підготовка

На рис. 1 наведено розподіл учнів, що вивчають загальноосвітні предмети, відповідно до рівнів навчальних досягнень (початкового, середнього, достатнього та високого).

У II семестрі 2018/2019 н.р. найбільший відсоток учнів, які вивчають предмети загальноосвітньої підготовки **на високому рівні**, спостерігався із захисту Вітчизни (17,4%) та технологій (11,6%); найбільший відсоток учнів, які вивчають предмети **на достатньому рівні**, - із захисту Вітчизни (54%), громадянської освіти (53,1%), технології (52,3%), інформатики (51,4%).

Варто звернути увагу на значний відсоток учнів, які вивчають предмети загальноосвітньої підготовки **на початковому рівні**, з предметів: математика (19,5%), українська мова (15,9%), іноземна мова (14,4%), українська література (13,8%).

На рис. 2 наведено динаміку середнього балу з різних предметів загальноосвітньої підготовки за I семестр 2018/2019 н. р. та II семестр 2018/2019 н.р.

Середній бал збільшився з фізики й астрономії (на 0,2 бала) та географії (на 0,1). Найвищий середній бал був з предметів: захист Вітчизни (7,1), технології (7). За навчальний рік відбулося зменшення середнього балу на 0,1 із таких загальноосвітніх предметів: українська мова, зарубіжна література, іноземна мова, хімія, інформатика. Найменший середній бал спостерігався з математики (4,8), української мови (4,9).

Порівняння навчальних досягнень учнів у I та II семестрі 2018/2019 н.р. свідчить про майже сталу успішність учнів закладів професійної (професійно-технічної) освіти області. Середній бал з усіх предметів загальноосвітньої підготовки у I та II семестрі 2018/2019 н. р. становить 5,8 бала. З предметів зарубіжна література, біологія й екологія, географія, всесвітня історія, громадянська освіта, інформатика, технологія, захист Вітчизни середній бал вище середнього значення.

**Рівень навчальних досягнень учнів із предметів
загальноосвітньої підготовки у II семестрі 2018/2019 н.р., %**

Рис. 1.

Рис. 2

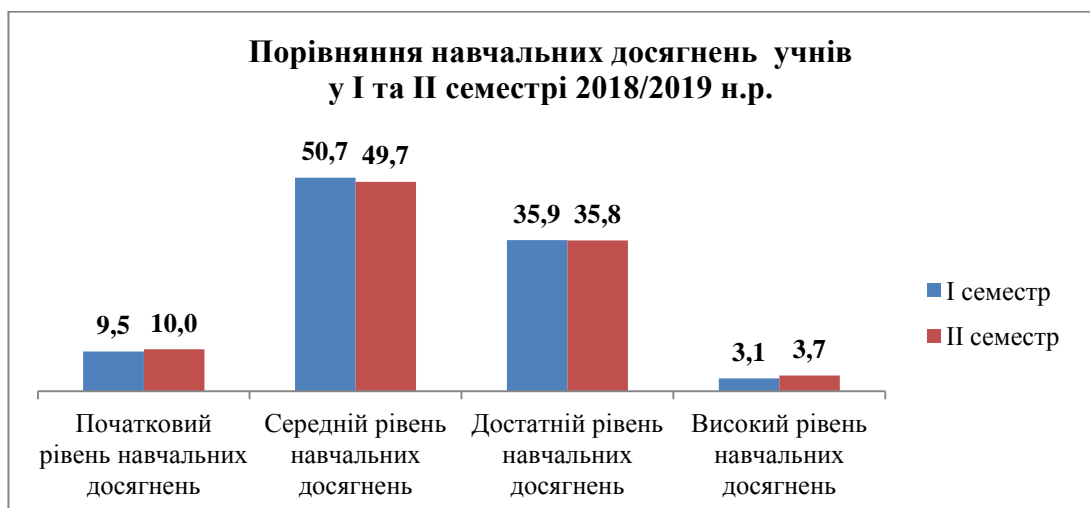

Рис. 3

Загальнопрофесійна підготовка

На рис. 4 наведено розподіл учнів, які вивчали предмети загальнопрофесійної підготовки, відповідно до рівнів навчальних досягнень (початкового, середнього, достатнього та високого).

У I семестрі 2018/2019 н.р. найбільший відсоток учнів, які вивчають предмети загальнопрофесійної підготовки **на високому рівні**, спостерігався з торгово-комерційної діяльності (13%) та сфери обслуговування (12,7%); найбільший відсоток учнів, які вивчають предмети **на достатньому рівні**, - з трикотажного виробництва (70%) та професій для всіх галузей економіки (64,6%).

Варто звернути увагу на значний відсоток учнів, які вивчають предмети загальнопрофесійної підготовки **на початковому рівні**, з напрямів сільського господарства (8,6%) та будівельних робіт (6,8%).

На рис. 4 наведено динаміку середнього балу з предметів загальнопрофесійної підготовки.

У II семестрі 2018-2019 н.р. у порівнянні з I семестром **спостерігається зменшення середнього балу** за напрямками хімічного виробництва (на 4 бала), загальних професій електротехнічного виробництва та автомобільного транспорту (на 0,1). Збільшення середнього балу не відбулося з жодного напрямку підготовки в закладах професійної (професійно-технічної) освіти області.

У результаті порівняння успішності учнів з предметів загальнопрофесійної підготовки за I та II семестри 2018/2019 н. р. можна дійти висновку, що середній бал з усіх напрямів зменшився на 1,3 та становить 6 балів. Хоча з усіх напрямів окрім хімічного виробництва середній бал вище середнього значення. Саме різке зниження успішності учнів із загальнопрофесійної підготовки, що отримують професії хімічного напрямку, й спричинило зниження загального рівня успішності учнів з предметів загальнопрофесійної підготовки у 2018/2019 н. р.

**Рівень навчальних досягнень учнів із предметів
загальнопрофесійної підготовки у II семестрі 2018/2019 н.р.,
%**

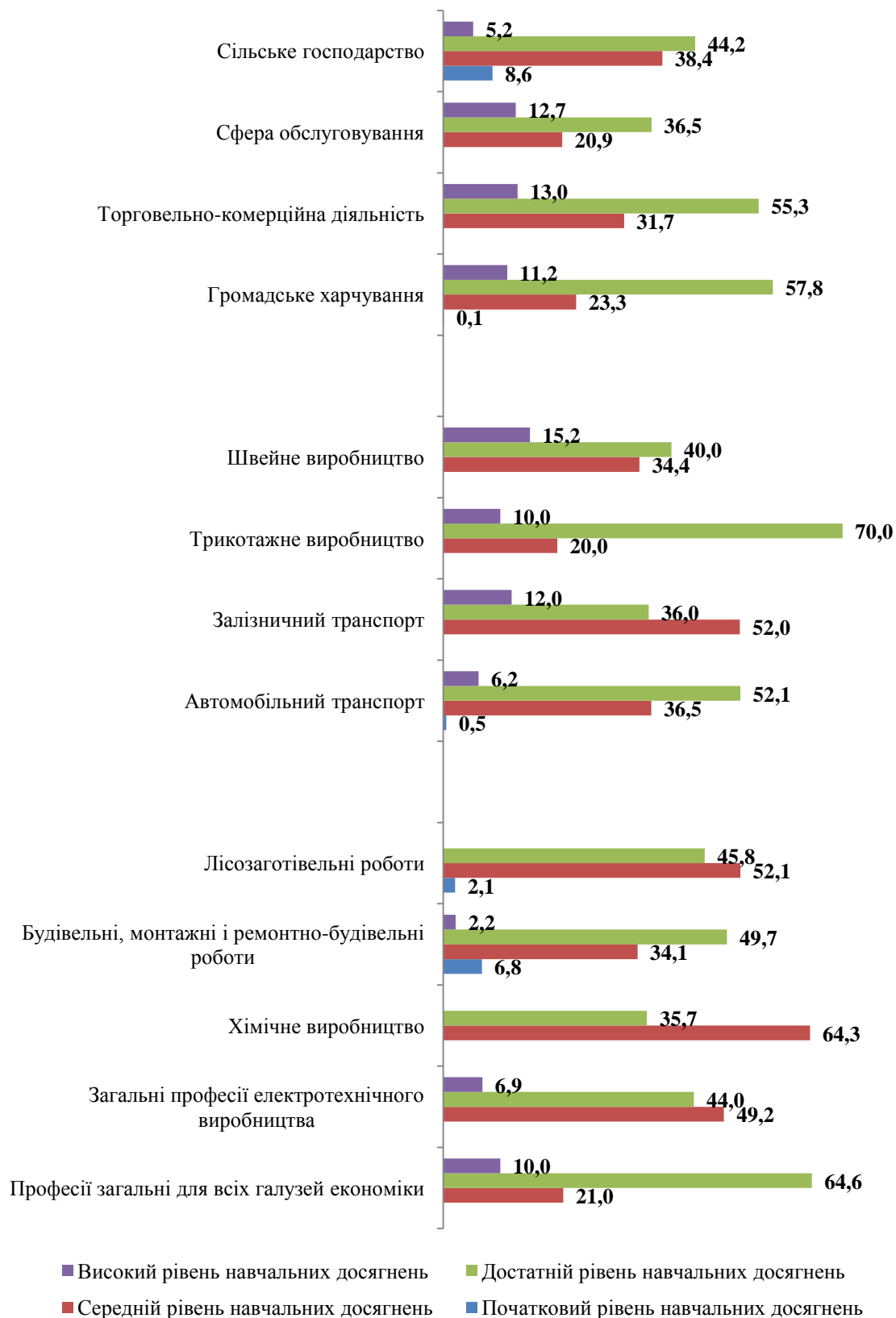

Рис. 4

Середній бал із загальнопрофесійної підготовки

Рис. 5

Професійно-теоретична підготовка

На рис. 6 наведено розподіл учнів, які вивчали предмети професійно-теоретичної підготовки, відповідно до рівнів навчальних досягнень (початкового, середнього, достатнього та високого).

У II семестрі 2018/2019 н.р. найбільша частка учнів, які вивчають предмети професійно-теоретичної підготовки **на високому рівні**, спостерігалася з таких напрямів підготовки: хлібопекарське та макаронне виробництво (30%) та сфера обслуговування (21,2%). Найбільший відсоток учнів, які вивчають предмети професійно-теоретичної підготовки **на достатньому рівні**, з напрямів підготовки: торгівельно-комерційна діяльність (63,3%), хлібопекарське та макаронне виробництво і трикотажне виробництво (по 60%), професії загальні для всіх галузей економіки (59,8%), сільське господарство (59,1%).

Варто звернути увагу на значний відсоток учнів, які вивчають предмети професійно-теоретичної підготовки **на початковому рівні**, з напрямку хімічного виробництва (7,1%).

На рис. 7 наведено динаміку середнього балу з предметів професійно-теоретичної підготовки.

Середній бал збільшився за такими напрямами підготовки: залізничний транспорт та швейне виробництво (на 0,4), професії загальні для всіх галузей економіки (на 0,3), загальні професії електротехнічного виробництва, автомобільний транспорт, сільське господарство (на 0,1).

Негативним є значне **зменшення середнього балу** за напрямами: хімічне виробництво (на 0,7), торгівельно-комерційна діяльність (на 0,4).

У результаті порівняння успішності учнів з предметів професійно-теоретичної підготовки за I та II семестри 2018/2019 н. р. можна дійти висновку, що середній бал професійно-теоретичної підготовки з усіх напрямів становить 7 балів. З напрямів підготовки автомобільне виробництво, торговельно-комерційна діяльність, громадське харчування, професії загальні для всіх галузей економіки, хлібопекарське та макаронне виробництво, сфера обслуговування, деревообробне виробництво, швейне виробництво, середній бал був вище середнього значення.

Рівень навчальних досягнень учнів із предметів професійно-теоретичної підготовки у II семестрі 2018/2019 н.р., %

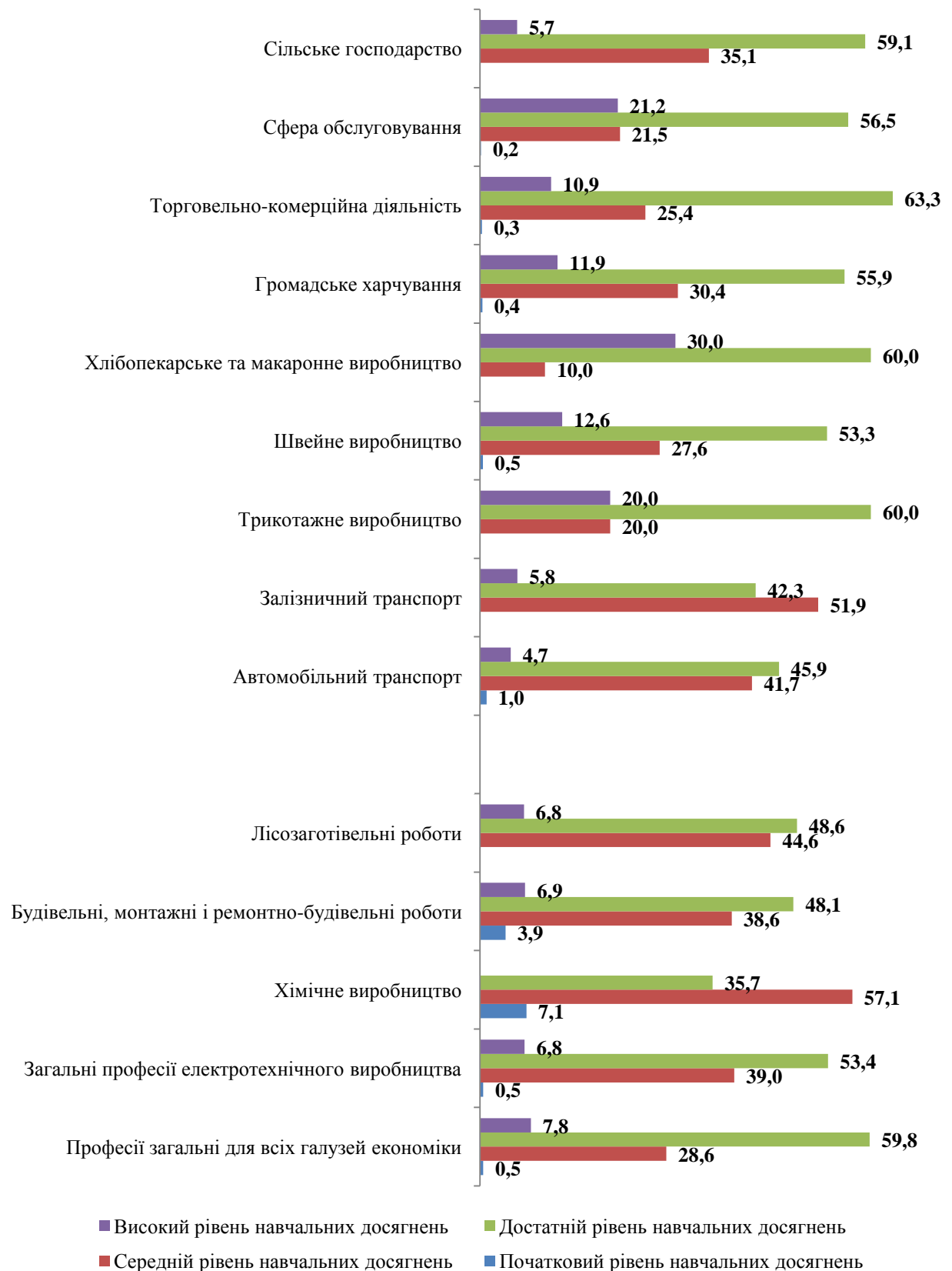

Рис. 6

Середній бал із професійно-теоретичної підготовки

Рис. 7

Професійно-практична підготовка

На рис. 8 наведено розподіл учнів, які оволодівали професійно-практичними навичками, відповідно до рівнів навчальних досягнень (початкового, середнього, достатнього та високого).

У II семестрі 2018/2019 н.р. найбільша частка учнів, які оволодівали професійно-практичними навичками **на високому рівні**, спостерігалася з таких напрямів трикотажного виробництва (40%). Найбільший відсоток учнів, які оволодівали професійно-практичними навичками **на достатньому рівні**, з таких напрямів підготовки: хлібопекарське та макаронне виробництво (70%), автомобільний транспорт (66,1%), сфера обслуговування (23,9%), громадське харчування (21,3%), торговельно-комерційна діяльність (64,3%), громадське харчування (62,6%), сільське господарство (61,7%)

На рис. 9 наведено динаміку середнього балу з професійно-практичної підготовки.

Середній бал збільшився за такими напрямами підготовки: трикотажне виробництво (на 1), загальні професії електротехнічного виробництва та швейне виробництво (на 0,3), автомобільний транспорт (на 0,2), професії загальні для всіх галузей економіки та громадське харчування (на 0,1).

Негативним є значне **зменшення середнього балу** за напрямом хлібопекарського та макаронного виробництва (на 0,7).

Середній бал професійно-практичної підготовки з усіх напрямів у II семестрі 2018/2019 н.р. становить 7,6 (рівний значенню першого семестру). З напрямів підготовки професії загальні для всіх галузей економіки, хлібопекарське та макаронне виробництво, громадське харчування, лісозаготівельні роботи, трикотажне виробництво, швейне виробництво середній бал вище за середнє значення.

Рівень навчальних досягнень учнів із професійно-практичної підготовки у II семестрі 2018/2019 н.р., %

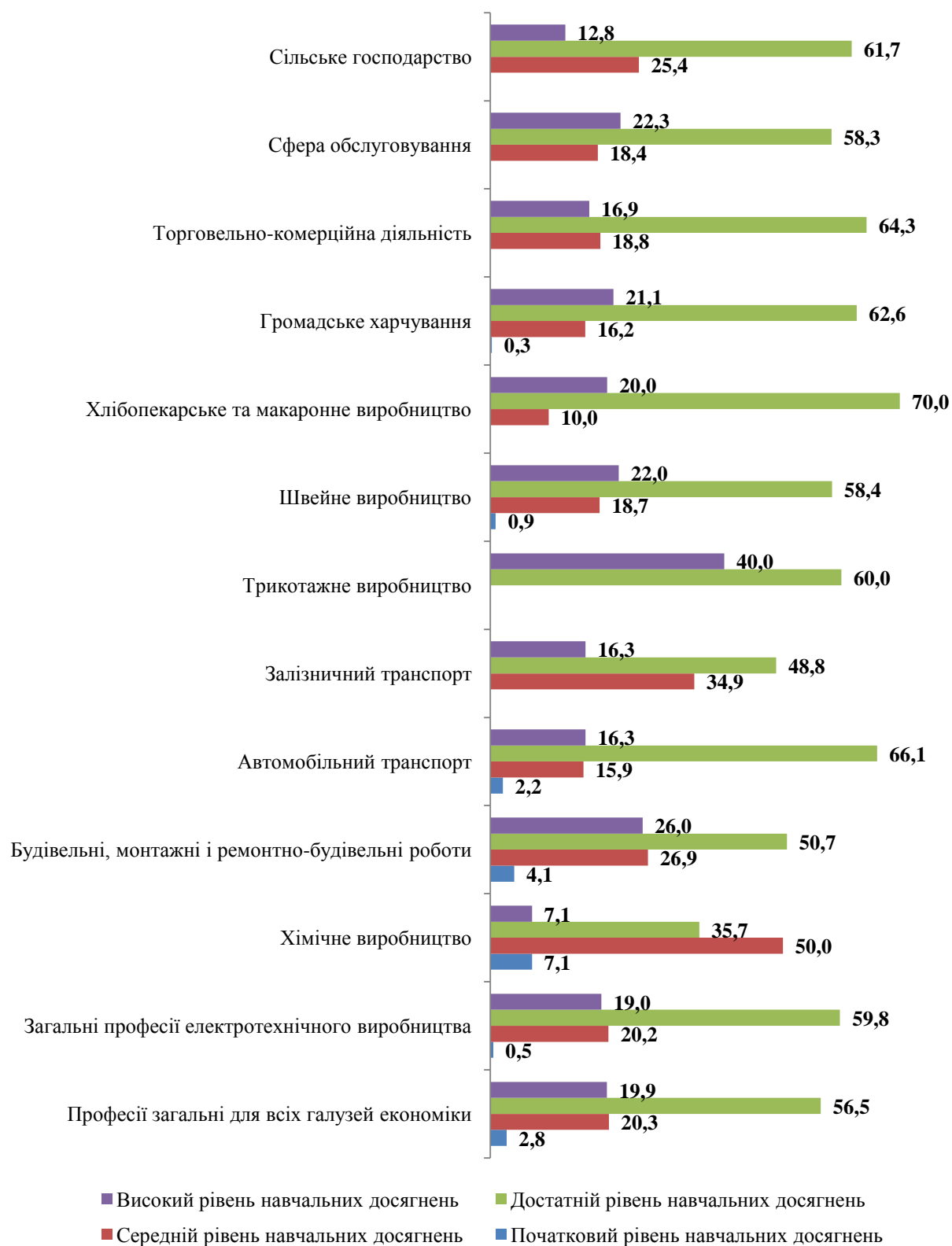
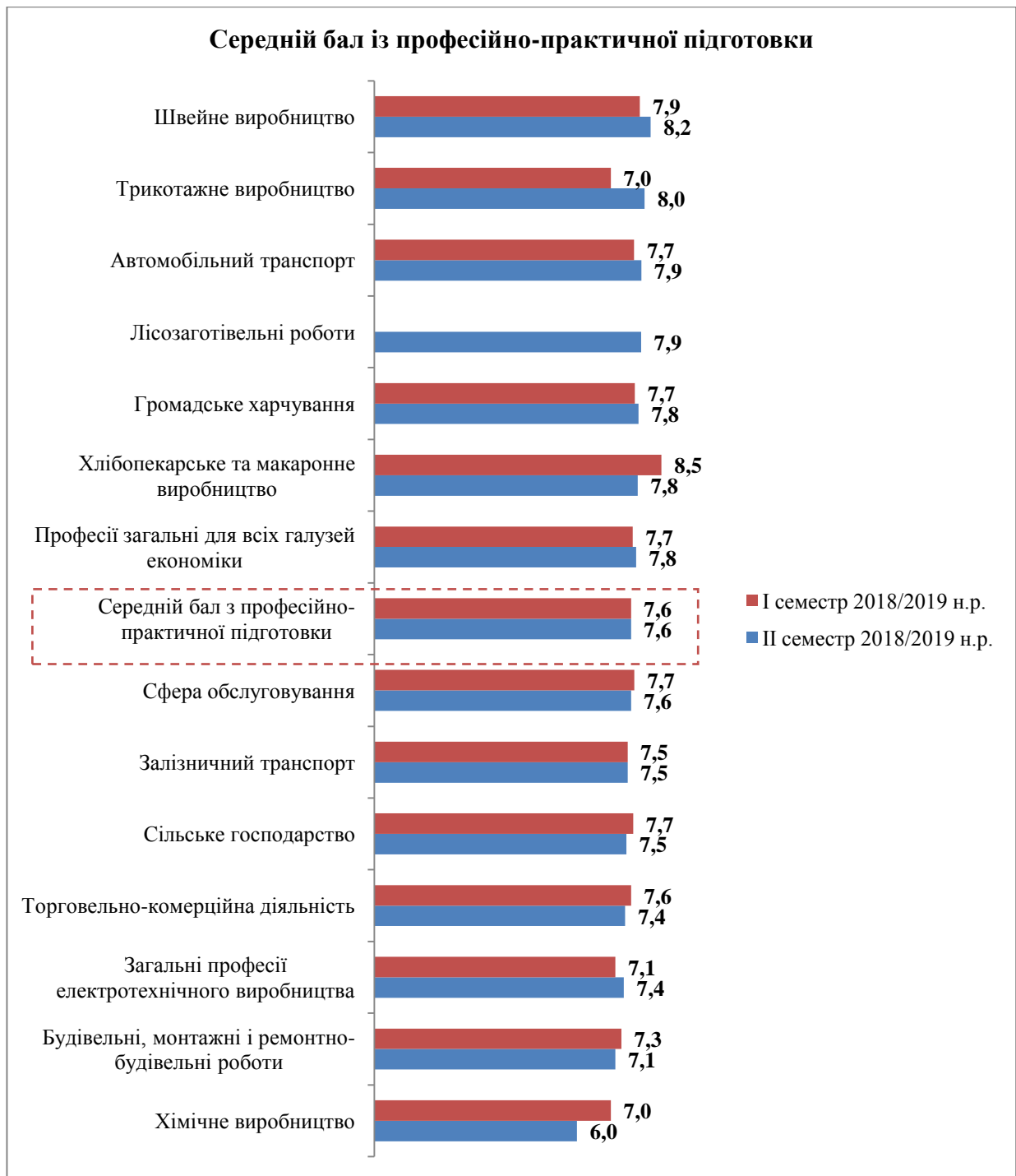

Рис. 8

Рис. 9

На основі отриманих результатів можна дійти наступних висновків:

1. Рівень навчальних досягнень учнів з загальноосвітньої підготовки за 2 семестри 2018/2019 н.р. є стабільним і коливається за різними предметами в межах від середнього до достатнього (від 4,8 до 7,1). Варто звернути увагу на значний відсоток учнів, які вивчають предмети загальноосвітньої підготовки **на початковому рівні**, з предметів: математика (19,5%), українська мова (15,9%), іноземна мова (14,4%), українська література (13,8%). Це предмети, з яких учні здають ЗНО. Отже, вже сьогодні з певною

похибкою можна прогнозувати досить високий відсоток здачі ЗНО учнями закладів професійної (професійно-технічної) освіти у 2020 році на початковому рівні.

Якщо порівнювати з 2017/2018 н.р., то варто відмітити, що середній бал з усіх предметів загальноосвітньої підготовки за зазначений період зменшився з 6,3 до 5,8. Найбільше знизився середній бал з математики (від 5,2 до 4,7), української мови (від 5,4 до 4,7), історії України (від 6,3 до 5,4).

2. Щодо професійної підготовки, то за 2018/2019 н.р. спостерігається зниження середнього балу за предметами загальнопрофесійної та професійно-теоретичної підготовки (відповідно з 7,3 до 6 балів та з 7 до 6,6 балів).

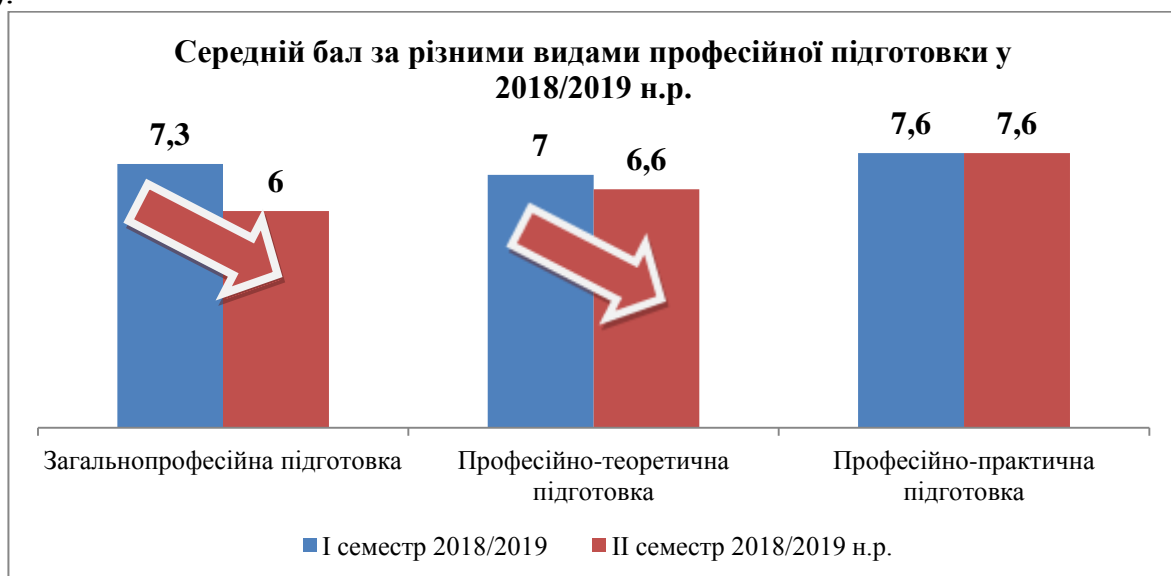

Рис. 10

Узагальнене порівняння середнього балу за видами професійної підготовки у I та II семестрі 2018/2019 н.р. наведено у табл. 1. Відповідно спостерігається позитивна динаміка навчальних досягнень учнів за всіма видами професійної підготовки, що навчаються за напрямками: професії загальні для всіх галузей економіки, залізничний транспорт, трикотажне виробництво, швейне виробництво, сільське господарство. Сталий рівень навчальних досягнень учнів був на напрямом лісозаготівельних робіт. Зниження навчальних досягнень учнів за всіма видами професійної підготовки відбулося з напрямку хімічного виробництва.

Варто звернути увагу на ті напрями підготовки, за якими знизився середній бал з професійно-практичної підготовки (хімічне виробництво, будівельні, монтажні і ремонтно-будівельні роботи, хлібопекарське та макаронне виробництво, торговельно-комерційна діяльність, сфера обслуговування), оскільки за результатами моніторингу роботодавців підприємці Сумщини зазначають, що випускникам закладів професійної (професійно-технічної), для ефективної роботи на підприємстві перш за все бракує практичних навичок, у т. ч. навичок роботи на сучасному обладнанні,

техніці, використання інноваційних виробничих технологій у відповідній галузі.

Таблиця 1

Порівняння середнього балу за видами професійної підготовки

Напрямок підготовки	Загально-професійна підготовка	Професійно-теоретична підготовка	Професійно-практична підготовка
Професії загальні для всіх галузей економіки	7,3	7,3 ↑	7,8 ↑
Загальні професії електротехнічного виробництва	6,6 ↓	6,7 ↑	7,4 ↑
Хімічне виробництво	5,7 ↓	5,6 ↓	6,0 ↓
Будівельні, монтажні і ремонтно-будівельні роботи	6,4	7,0	7,1 ↓
Лісозаготівельні роботи	6,2	6,9	7,9
Автомобільний транспорт	6,9 ↓	7,0 ↑	7,9 ↑
Залізничний транспорт	6,6	6,5 ↑	7,5
Трикотажне виробництво	7,0	7,0	8,0 ↑
Швейне виробництво	7,7	7,8 ↑	8,2 ↑
Хлібопекарське та макаронне виробництво		7,5	7,8 ↓
Громадське харчування	7,4	7,1 ↓	7,8 ↑
Торговельно-комерційна діяльність	7,9	7,1 ↓	7,4 ↓
Сфера обслуговування	7,8	7,6	7,6 ↓
Сільське господарство	7,1	6,9 ↑	7,5
Середній бал за всіма напрямками підготовки	6	6,6	7,6

Якщо порівнювати з 2017/2018 н.р., то варто відмітити, що середній бал з усіх предметів професійної підготовки за зазначений період зменшився з 7,1 до 6,7. Значне зниження середнього балу спостерігається із професійно-теоретичної підготовки (з 7,2 до 6,6).

Рис. 11

Директор НМЦ ПТО у Сумській області

Н.Ю.Самойленко

І.О.Смирнова